

**TOIMINNALLINEN
YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOSUUNNITELMA
2020–2023**

EIRAN MUSIIKKIKOULU

Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2021-2023

SISÄLTÖ:

1.Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoitus

2.Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä lainsäädäntö

2.1 Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja sen muutos (30.12.2014/1329) 5 § ja 5 a §

2.2 Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325

3.Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus Eiran musiikkikoulussa

3.1 Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

3.1.1 Ennaltaehkäisy

3.1.2 Puuttuminen

3.1.3 Tuki ja seuranta

3.2. Suunnitelman päivittäminen, tiedotus ja arviointi

3.2.1 Suunnitelman päivittäminen ja hyväksyminen

3.2.2 Perehdytys, tiedottaminen ja arviointi

1. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMAN TARKOITUS

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta velvoittaa koulutuksen järjestäjiä ja oppilaitoksia laatimaan tasa-arvosuunnitelman myös taiteen perusopetusta antavissa oppilaitoksissa.

Tasa-arvosuunnitelman lähtökohtana ja tärkeimpänä periaatteena on sukupuolen moninaisuus ja kaikkien sukupuolten tasa-arvon edistäminen.

Yhdenvertaisuuslaki edellyttää, että oppilaitoksilla pitää olla suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja niissä tehdään myös järjestelmällistä tasa-arvotyötä.

Yhdenvertaisuussuunnitelma pohjautuu neljään periaatteeseen: intersektionaalisuuteen, osallisuuteen, normitietoisuuteen ja saavutettavuuteen.

Suunnitelmalla on tarkoitus edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa oppilaitoksessa ja yhteiskunnassa yleensäkin. Suunnitelmalla pyritään estämään kaikenlaista sukupuoleen, ikään, alkuperään, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, seksuaaliseen suuntautumiseen, terveydentilaan tai vammaisuuteen liittyvää syrjintää. Perustuslain mukaan yhdenvertaisuus tarkoittaa yhdenvertaisuutta lain edessä, mutta myös syrjinnän kieltämistä. Yksi suunnitelman tarkoituksista on myös estää sukupuoleen perustuva häirintä ja seksuaalinen häirintä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla pyritään luomaan edellytykset viihtyisälle ja turvalliselle oppimisympäristölle. On ensiarvoisen tärkeää, että kaikki oppilaitoksessa sitoutuvat tähän suunnitelmaan, erityisesti oppilaitoksen johto ja henkilökunta, joka ohjaa toimintaa käytännössä. Oppilaitosarjessa on tärkeää osata tunnistaa syrjintä ja syrjivät asenteet ja puuttua niihin.

2. TASA-ARVOON JA YHDENVERTAISUUTEEN LIITTYVÄ LAINSÄÄDÄNTÖ

2.1. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja sen muutos (1329/2014) 5 § ja 5 a §

5 § (30.12.2014/1329)

Tasa-arvon toteuttaminen koulutuksessa ja opetuksessa

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

5 a § (30.12.2014/1329)

Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan/tarkistetaan oppilaitoskohtainen tasa- arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Erytystä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

2.2. Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325.

Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta (§6)

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

Yhdenvertaisuussuunnitelman neljä periaatetta:

Intersektionaalisuus: Intersektionaalisuudella viitataan siihen, että ihmisen elämään ja toimintaan vaikuttavat monet erilaiset tekijät, kuten sukupuoli, ikä, etninen tausta, vamma ja seksuaalinen suuntautuminen. Intersektionaalisuus on työkalu, jolla hahmotetaan sitä, miten eri syrjinnän muodot vaikuttavat ihmisessä.

Normitietoisuus: Auttaa ihmisten moninaisuuden tiedostamisessa ja ihmisten kohtaamisessa. Normit ovat oletuksia siitä, millaisia ihmiset ovat ja millaisia heidän pitäisi olla. Normit heijastavat enemmistön maailmankuvaa. Normitietoinen lähestyminen tekee normeista näkyviä, jolloin on mahdollista arvioida normien vaikutusta ihmisten kokemuksiin.

Osallisuus: Tarkoittaa, että jokaisella tulee olla mahdollisuus saada äänensä kuuluviin asioissa, jotka ovat heille itselleen tärkeitä. Heidät pitää kuulla, nähdä ja kohdata sellaisena kuin he ovat. Ilman osallisuutta ei voida rakentaa tulevaisuutta.

Saavutettavuus: Tarkoittaa sosiaalista, fyysistä, taloudellista ja digitaalista esteettömyyttä.

3. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUS EIRAN MUSIIKKIKOULUSSA

3.1. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ja toimenpiteet

Eiran Musiikkikoulun toimintatavat pohjautuvat koulun arvoihin ja niiden tuntemiseen. Koulun arvot ovat:

- Osaaminen: Laaja-alainen ja monipuolinen osaaminen mahdollistaa jokaisen oppijan yksilöllisen kehittymisen.
- Uskallus: Ennakkoluuloton ja rohkea asenne itsensä kehittämiseen.
- Yhteisöllisyys ja tasa-arvo: Aitoon vuorovaikutukseen ja dialogisuuteen perustuva musiikkikasvatus lisää yhteisöllisyyttä ja erilaisuuden ymmärtämistä ja ehkäisee syrjäytymistä.
- Kunnioitus: Oppilaiden, heidän vanhempiansa ja työyhteisön kunnioitus ja arvostava vuorovaikutus ovat arvokkaan toiminnan perusta.
- Musiikki yhteisenä voimavarana: Muodostamme tiiviin ja lämminhenkisen yhteisön, jossa kaikki tuntevat toisensa ja luovat yhteistä hyvää.
- Opettajien toimintaedellytyksistä huolehtiminen: Opettajien työhyvinvointi ja hyvät toimintamahdollisuudet ovat edellytys opetustoiminnan korkeatasoiselle toteutumiselle sekä arvokkaalle yhteistoiminnalle oppilaiden, oppilaiden vanhempien ja kollegoiden kanssa.

Oppilaat ja heidän perheensä omaksuvat koulun arvot opetuksen, opettajien, muiden oppilaiden ja perheiden, rehtorin ja johtokunnan sekä koulun viestinnän kautta. Eiran musiikkikoulu tarjoaa harrastusmahdollisuuden kaikenikäisille musiikin harrastajille ja näin mahdollistaa eri ikäryhmien yhteisöllisen kokemuksen yhdessä musisoinnista ja muusta toiminnasta.

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan opetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

3.1.1 Ennaltaehkäisy

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo toteutuvat oppilaan aloittaessa opinnot Eiran Musiikkikoulussa; sisäänpääsykokeita ei ole, vaan jokainen otetaan sisään ilmoittautumisjärjestyksessä. Jokaiselle oppilaalle tehdään oma, yksilöllinen opetussuunnitelma. Opinnot etenevät tasolta toiselle kunkin oppijan omista taidoista ja lähtökohdista käsin.

Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestäväää ja kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin.

Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Koulu- ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastetaan monialaisesti, niitä seurataan ja niistä raportoidaan (mm. työsuojelutoimikunta, henkilökunnan raportit, ainekollegiot).

Opettajat on ohjeistettu seksuaalisen häirinnän ja kiusaamisen tunnistamiseksi sekä puuttumiseksi ja siihen liittyviin ilmoitusmenettelyihin. Opettaja on avaintoimija varhaisessa tunnistamisessa ja ehkäisevässä työssä. Huoltaja taas on lapsensa kehityksen ja lapsessa tapahtuvien muutosten paras tuntija.

Oppilaille ja perheille tiedotetaan, miten seksuaaliseen häirintään tai kiusaamiseen puututaan ja keneen voi olla yhteydessä, jos häirintää/kiusaamista ilmenee (rehtori/kanslia@eiranmusiikkikoulu.fi)

3.1.2 Puuttuminen eri tilanteissa

- Tapahtumakulku selvitetään ja osapuolia kuullaan.
- Arvioidaan, onko häirintää/kiusaamista tapahtunut ja päätetään toimenpiteistä sekä seurannasta.
- Oppilaan kohdalla: Häirintään/kiusaamiseen syyllistyneelle määrätään kurinpitoseuraamus.
- Opettajan kohdalla: Jos häirintä/kiusaaminen on vakavaa tai jos lievempi häirintä/kiusaaminen jatkuu selvittelyn ja seurannan jälkeen, tehdään tarvittavat palvelussuhdetta koskevat päätökset (varoitukset ja viime kädessä palvelussuhteen päättäminen).
- Jos asiassa epäillään rikosta, tehdään tutkintapyyntö poliisille.

3.1.3 Tuki ja seuranta

Turvallisuudesta huolehtiminen on kaikkien kouluyhteisön aikuisten virkavastuu. Ensisijassa tuessa ja seurannassa on opiskelijan oma opettaja / ryhmäaineiden opettaja, rehtori ja lopulta valvojana koulun johtokunta. Muita oppilaitoksen ulkopuolisia sidosryhmiä ovat: lastensuojelu, sosiaali- ja terveystoimi, nuorisotoimi ja poliisi.

3.2. Suunnitelman päivittäminen, tiedotus ja arviointi

3.2.1 Suunnitelman päivittäminen ja hyväksyminen

Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma päivitetään kolmen vuoden välein. Opettajista, oppilaista ja rehtorista koottu työryhmä valmistelee suunnitelman päivitystä, se käsitellään johtokunnassa ja lopuksi hyväksytään. Eiran Musiikkikoulun johtokunta seuraa suunnitelman toteutumista vuosittain ja kehittää suunnitelmaa tarvittaessa kesken sen voimassaoloajan.

3.2.2 Perehdytys, tiedottaminen ja arviointi

Opettajia perehdytetään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan opettajakouksissa ja pienemmissä ainekollegioiden kokouksissa. Suunnitelmasta tiedotetaan kaikille musiikkikoulun toimijoille ja se on luettavissa koulun kotisivuilla <http://eiranmusiikkikoulu.fi>

Eiran musiikkikoulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa arvioidaan vuosittain esim. erilaisten kyselyiden (Virvatuli-malli) haastatteluiden ja keskustelujen avulla ja tarkistetaan tarvittaessa.